Pirmutinis Darbo žmonių Dienraštis. Išeina kasdien apart nedėldienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Kaina Suv. Valst. ir Kanadoj — metams $7.00; pusei — $3.50; 3 mėnesiams — $2.00. Kitose šalyse: metams $9.00; pusei — $4.50

No. 53. Telephone Stagg 8878. Brooklyn, N.Y., Ketverg., 3 Kovo (March), 1921 Pavienio numerio kaina 4c. Metai XI, Dienr. III.

FRANCŪZAI TRUKDO JUNGTINIŲ VALSTIJŲ PREKYBĄ SU RUSIJA

Neleidžia Laivui Pasiimti Anglies Gabenimui į Novorossyjską

Tie patys francūzai anglams pirkliams nieko nedaro.

Rašo "Globe" koresp. H. K. Moderwell.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 2, 1921, as required by the Act of October 6, 1917

Konstantinopolis, 26 d. vasario. — Francūzų augštasai komisionierius čionai telefonu trumpai pranešė Amerikos komisionieriui, kad Amerikos laivų kompanijos laivas "Sinsinawa" nebandytų imtis anglies ir gabenti į Novorossyjską, bolševikų portą, kaip kad buvo manyta pirmiau, nes bus sulaikytas. Šis francūzų žygis aiškiai pasirodė priešingas Jungtinių Valstijų pirklių pastangoms pradėti prekybą su Rusija, nes šie laivai geidžia anglies tik tam, kad padarius lygsvarą laivuose.

Du britų laivai nelabai seniai perplaukė pro Bosforus sūsmaugą, gabendami anglį į Odessą, tačiaus francūzai jiems nieko nesakė. Tieji laivai, manoma, prisipirko brangių prekių iš Rusijos.

Francūzai teisina savo žygį neva tuomi, kad Konstantinopoliui labai reikalinga anglis, bet pasirodo, jog toji anglis, kurios geidė imti "Sinsinawa" laivas, stovėjo per keletą savaičių Konstantinopolio sandėliuose ir jųsios niekas neėmė. Tokiu būdu visi mano, kad francūzai tyčia neleidžia amerikiečiams daryti prekybą su Rusija.

Jungtinės Valstijos protestuos.

Amerikos komisionierius čionai pasiaukojusiai gina savo šalies pirklių reikalus, kuriems kenkia francūzų darbai. Jis mano kitą savaitę pasiųsti kitą laivą į Novorossyjską vietoj "Sinsinawa", kuris išplaukė į Jungtines Valstijas.

Bronislav Kondiš, Rusijos kooperacijų sąjungos atstovas, kuris neseniai pribuvo iš Maskvos, turi galę pirkti įvairiausias prekes ir siųsti jas į Judosios jūros prieplaukas.

Amerikiečiai už prekybą.

Vietiniai pirkliai labai susidomėję Rusijos prekyba. Ypatingai jie kiekvienas stengiasi anksčiau pradėti ją, kadangi bolševikai pareiškė, kad tie, kurie bus pirmesni, gaus tam tikrų privilegijų. Viena didelė amerikiečių korporacija, kuri ruošiasi siųsti prekes į Rusiją, labai geidžia gauti tąsias privilegijas, kuriomis yra sumonopolizuotas biznio vedimas su Juodosios jūros (Rusijos) portais.

Nepaisant Britanijos oficialinių pareiškimų, kad su Rusija "negalima vesti prekybos, kadangi jinai neturi pakankamai eksportų", rašantis šiuos žodžius tikrai žino, jog galima su Rusija mainankautis. Britanijos valdžia tai daro, idant kitų šalių pirklius nubaidžius nuo prekiavimo su tarybine Rusija, kad tasai laimikis paliktų vieniems britams.

MEKSIKOS GELŽKELIEČIŲ STREIKAS TĘSIASI

Tačiaus dalis traukinių operuojama skebais.

Mexico City, 2 d. kovo.— Meksikos gelžkelių kompanijos darbininkai, telegrafistai ir traukinių pristatinėtojai, sustreikavo vakar. Jie išėjo simpatizuodami pereitą savaitę sustreikavusiems gelžkeliečiams. Nepaisant, kad kompanija išpildo jųjų reikalavimus, bet jie negrįžta darban, sakydami, kad reikia pagelbėti draugams streikininkams, kuriems valdžia nesutinka išpildyti reikalavimų.

Valdžios gelžkelių darbininkai, streikuojanti už pripažinimą unijos, streikuoja kai streikavę. Vyriausybė turinti nemažai skebų ir todel tūlos linijos operuoja.

Pereiti Rinkimai Lėšavo 10 Milionų Dolerių

Republikonų partija kelis syk tiek išleido kiek demokratai.

Washingtonas, 2 d. kovo. — Pereiti Jungtinių Valstijų prezidento ir senatorių rinkimai lėšavo $10,338,509. Taip skelbia senato komisija, kuri tyrinėjo rinkimų išlaidas. Republikonų partija, laimėtoja, šiuose rinkimuose išleido nesulyginamai daugiau pinigų, kai demokratų partija. Pirmoji išleido net $8,100,000.

(Dalis tųjų pinigų teko ir mūsų lietuviškiems buržujams. Visi lietuvių buržujiniai laikraščiai talpino republikonų partijos skelbimus, agituojančius, kad tamsus lietuvis darbininkas atiduotų savo balsą kapitalistinei partijai, kad balsuotų už Hardingą. Nemažai lietuvių darbininkų gailėsis, kad skaitė tuosius buržujų geltonlapius. — "L." Red.).

"HERALDO" KORESPONDENTAS APIE "REVOLIUCIJĄ" RUSIJOJE.

New Yorkas, 2 d. kovo.— New Yorko "Heraldas" gavo žinių iš Revelio, Estonijos, nuo savo korespondento, kapitono McCullagh, kuris rašo, kad gandai apie Petrogrado revoliuciją "yra perdaug padidinti". Žinant, kas per žmogus yra tasai McCullagh — buržujus, bolševikų priešininkas, — galima suprasti, kad Petrograde yra ramų-ramiausia, tik kapitalistinė spauda iš baimės loja ant tarybinės respublikos.

JAPONAI VEJA AMERIKOS MISIONIERIUS.

Pastarieji šaukiasi į savo valdžią.

Kusai, 2 d. kovo. — Manoma, kad Amerikos misionieriai daugiau jau negalės darbuotis Caroline ir Marshall salose, kur jie dirbo apie per 70 metų, "šviesdami" vietinius gyventojus. Apie tai pranešė japonų laivyno autoritetai, pareikšdami, kad vietoj Amerikos misionierių, bus atgabenti japonai misionieriai, kurie skiepins vietiniuose gyventojuose savo tikėjimą.

Japonija dabar turės teisės išvyti sau nepatinkamus elementus iš tųjų salų, kadangi talkininkai jai pavedė valdyti tąsias salas.

HAPSBURGŲ PALOCIUS GALI PATEKTI KAZIRNINKAMS.

O galbūt dar valdžia paves tąjį namą visuomenei.

Vienna, Austrija, 1 d. kovo. — Ką Austrijos "socialistinė" valdžia darys su Hapsburgų garsiuoju vasarnamiu Schonbrunn? Tūlas užrubežinis buržujinis sindikatas, sakoma, siūlo valdžiai už tąjį namą nemažą sumą pinigų. Jis geidžiąs iš jo padaryti "gemblinimui" lizdą, kuriame galėtų pasaulio laidokai kaziriuoti ir kitokioms žulikystėms panaudoti. Kiti sako, kad geriau būtų, kad tasai palocius taptų padarytas visuomenės vieta, kuriame galėtų rast susiraminimą kas tik geidžia.

HARDINGAS GAVO NAUJĄ ŠLUOTĄ.

Pataria išsluoti Baltąjį Namą.

Washingtonas, 1 d. kovo. —Būsimas prezidentas Hardingas, pribuvęs į Washingtoną, ras atėjusią naują šluotą, kurią kažin kas prisiuntė kelios dienos tam atgal. Prie tosios šluotos buvo parašytas raščiukas: "Naudok ją". Reiškia, šluok senąją, padribusią administraciją iš Baltojo Namo.

TARYBŲ PREKYBOS ATSTOVAS KONSTANTINOPOLYJ

Sako, Martensas grįžs į Jungtines Valstijas.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 2, 1921, as required by the Act of October 6, 1917

Konstantinopolis, 1 d. kovo. — Bronislovas Kondiš, tarybinės Rusijos komercinis atstovas, pribuvo čionai kelios dienos tam atgal. Jis turi visus formališkus dokumentus. Britanijos valdžios pasiuntinybė Tiflise vizavo jam pasportą.

Kondiš pareiškė, kad jis atstovausiąs čionai Rusijos kooperatyvišką prekybos sąjungą, kuri veikia Balkanuose ir Turkijoje. Jis turįs pilną teisę daryti sutartis su šių šalių pirkliais kaslink importavimo Rusijon prekių.

Šisai atstovas taipgi pasakė, kad Martensas, buvusis Jungtinėsna Valstijosna bolševikų pasiuntiniu, neužilgo važiuosiąs atgal į Ameriką. Taipgi M.Kuznecovas, Tarybų diplomatinis pasiuntinys, tuoj pribus Konstantinopolin.

SUKILIMAS LAIVE

Imigrantai, pribuvę iš Europos, sudaužė rakandus ir viską, kas tik pakliuvo.

New Yorkas, 1 d. kovo.— Tik vakar teko sužinoti, kad Francijos kompanijos garlaivyj, "Chicago" imigrantai sukėlė "revoliuciją". Valdžia tąjį įvykį slėpė iki vakar.

Viršminėtas laivas pribuvo į New Yorką 17 d. vasario. Jame buvo 358 augštesnių klesų pasažierių ir 942 tarplubinių ("steerage", paprasčiausios klesos) pasažierių. Pagaliaus tojo laivo pasažieriai buvo peržiūrėti daktarų, ar neserga karštinė. Surasta, kad visi sveiki. Tuomet laivas su visais pasažieriais tapo padėtas 15 gatvės prieplaukoje. Taipgi nuo garlaivio "France" irgi visi pasažieriai tapo sukišti į "Chicago" garlaivį.

Čionai jie buvo išlaikyti geroką laiką. Viršininkai sakė, jie turi palaukti imigracijos inspektorių.

Pereitoj subatoj tarpe pasažierių atsirado drąsesnių, kurie pradėjo nurodinėti, kad kompanija prasižengia prieš žmoniškumą, laikydama tiek laiko pasažierius ankštame laive. Tuojau iškilo pasažieriuose sukilimo mintis. Pradėta daužyti, kas tik sugriebta: elektros vielos, vandens "paipos" ir kitoki rakandai.

Nedėldienyj pasažieriai pasijuto neturį ko gerti: vandens triūbos sugadintos, tai stokavo vandens. Tarnai turėdavo atnešti imigrantams vandens. Sakoma, tūli laivo darbininkai imdavo už stiklą vandens net po 50 centų.

IŠDEPORTUOTA 426 KOMUNISTAI.

Washingtonas, 2 d. kovo. — 426 komunistai ir anarchistai tapo įštremti iš šios šalies, sako darbo departmentas. Tan skaičiun įeina ir 86 ką buvo išdeportuoti pereitą subatą.

Baisųs Sukilimai Florencijoje

11 asmenų žuvo riaušėse; 100 tapo sužeista, 500 suareštuota.

Florencija, 2 d. kovo. — Išviso 11 asmenų žuvo riaušėse šiame mieste. 100 žmonių tapo sužeista ir apie 500 suareštuota laike riaušių, kurios iškilo tarpe socialistų ir komunistų iš vienos pusės ir tamsiųjų nacionalistų iš kitos pusės.

Triestas, 2 d. kovo. — Vakar nakčia čionai įvyko nepaprastų riaušių. Nacionalistai užpuolė ant socialistų ir sudegino pastarųjų raštinę.

DANCIGE SULAIKYTA LAIVAI

Dancigas, 2 d. kovo. — Šio miesto komisionieriai, kurių užduotimi buvo padarymas dezinfekcijos ant emigrantų, keliaujančių į Jungtines Valstijas, neganėtinai atliko savo pareigas: perleido nešvarius emigrantus. Tokiu būdu įsakyta, kad iki kolei nebūtų leista iškeliauti iš Dancigo emigrantams, nes jie Amerikon nebus priimami.

Hamburgas, 2 d. kovo. — Laivų kompanijos įsteigė tam tikras įstaigas, kuriose Amerikos gydytojai peregzamenuoja visus keliauninkus, vykstančius į Jungtines Valstijas. Emigrantams neleidžiama nakvoti mieste, bet yra įsteigta tam tikri namai, kuriuose, po daktarų priežiūra, jie nakvoja.

3,000 AMERIKIEČIŲ KAREIVIŲ APSIVEDĖ SU VOKIETAITĖMIS.

Paryžius, 1 d. kovo. — Rheino srityje esantieji Amerikos kareiviai labai veda vokietes merginas. Sakoma, apie 3,000 kareivių apsivedė su vokietaitėmis. Korespondentai rašo, kad daugiausiai paprastos merginos teka už amerikiečių, gi buržujės nelabai nori kalbėtis su Amerikos aficieriais, neigi su talkininkų diplomatais.

VOKIEČIAI SIŪLO MOKĖTI TIK DEVINTĄ DALĮ KONTRIBUCIJŲ

Lloyd George Paskelbė, Jog Berlyno Pareiškimas Nevertas Nei Kalbėjimo

Jeigu vokiečių delegacija tik tiek teturi kalbėti, tai geriau lai važiuoja namon, pareiškė jis.

Šiandien bus duotas galutinas atsakymas.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 2, 1921, as required by the Act of October 6, 1917

Londonas, 2 d. kovo. — Vokietija, per savo delegaciją į Londono konferenciją, vakar pasiūlė talkininkams karo kontribucijų apie 30,000,000,000 auksinių markių arba apie $7,500,000,000.

Kuomet Dr. Simons, vokiečių užrubežinių reikalų ministeris, pasakė savo prakalbėlę, pasiūlydamas viršminėtą sumą pinigų, Lloyd George pareiškė, jei vokiečiai neturi nieko daugiau pasiūlyti kai tiek, ką pasakė Simons, tai nėra reikalo nei baigti konferenciją.

(Paryžiaus konferencijoje pereitam sausio mėnesyje, talkininkai buvo nusprendę, kad Vokietija privalanti užmokėti talkininkams 56 bilionus dolerių ir dargi nuo visų eksportų turinti mokėti 12 nuošimtį. Toji suma buvo pavelyta mokėti per 42 metu. Tad dabartinis vokiečių pasiūlymas apima tik devintą dalį tosios sumos. — Red.)

Neapsimoka kalbėtis.

Anglijos pirmininkas pareiškė vokiečių delegatams: "Jeigu parašyta propozicija yra tokio pat pobūdžio, kokia jūs kalba, tai nėra reikalo nei skaityti jinai.

"Jūs neturite supratimo apie talkininkų poziciją ir apie savo pačių poziciją Mes išdiskusuosime savo atsakymą ir paduosime jums rytoj ryte, 11 val."

Kuomet vokiečių delegacija apleido konferenciją, jinai išrodė labai susirūpinusi. Francijos ir Anglijos ministerių pirmininkai juokėsi, tėmydami į išeinančius vokiečius.

Atidarant tąją konferenciją, Britanijos permjeras, Lloyd George, pasakė, kad talkininkai susirinko čionai išgirsti vokiečių nuosprendį kaslink jųjų kontribucijų, kurias talkininkai jiems nuskyrė. Po jo kalbos užėmė vietą Dr. Simons.

Pastarasis kalbėjo neilgai. Jis pareiškė, kad vokiečiai labai atsargiai apsvarstė ir parašė savo propoziciją kaslink talkininkų nuskirtos kontribucijų sumos. Jie, esą, išnagrinėję visus Vokietijos turtus ir galimybes, kiek jinai galinti apmokėti talkininkams.

Dvylika bilionų su pirmesniais išmokėjimais.

Pagaliaus, Dr. Simons pridūrė: "Vokietija apsiima viso sumokėti 50,000,000,000 auksinių markių, bet ši suma rokuojasi su įvairiausiais atrokavimais ir su seniaus išmokėtais imokesčiais." Tokiu būdu dabar vokiečiai galį sumokėti talkininkams 30,000,000,000 auksinių markių arba dvyliką bilionų dolerių.

Stato sąlygas.

Apsiimant mokėti viršminėtąją sumą, vokiečiai dargi stato tam tikrus reikalavimus, būtent, kad:

Silezijos plebiscitas nueitų vokiečių pusėn ir kad Vokietijai būtų duota pilniausia komercinė laisvė.

350,000 TALKININKŲ KAREIVIŲ LAUKIA PAŠAUKIMO

Jie bile valandą gali būti paraginti veržtis į Reino sritį, Vokietijon.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 2, 1921, as required by the Act of October 6, 1917

Paryžius, 2 d. kovo.—Viskas priruošta delei įsiveržimo Vokietijon, Reino sritin, sako Francijos karo viršininkai. Jei tik bus reikalas, laike kelių valandų talkininkų kariuomenė maršuos į Vokietiją. Tam žygiui plėnai daromi jau per kelias dienas. Pasak augštųjų karo ofiso autoritetų, maršalas Foch turės tarti savo žodį.

Sakoma, 350,000 kareivių pasirengę laukia žodžio žygiavimui į Vokietiją, jei pastarosios delegacija Londone atsisakys mokėti talkininkų reikalaujamą sumą kontribucijų.

PALIUOSAVO WINNIPEGO STREIKO VADUS.

Jie iškalėjo savo bausmes, gautas už vadovavimą darbininkų streiku.

Winnipegas, Kanada, 28 d. vasario. — Šiandien tapo išleista iš kalėjimo penki asmenys, kurie išsėdėjo po metus laiko kalėjime delei jųjų pasiaukavimo darbininkų reikalams laike 1919 metų Winnipego streiko.

Jie visi tapo išliuosuoti keliom savaitėms anksčiau, negu reikia, kadangi jie kalėjime labai pavyzdingai užsilaikė.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3878.

Yearly subscribtion rates in U. S. $7.00; foreign countries — $9.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

GRUZIJA IR RUSIJOS TARYBŲ VALDŽIA

Bėgyje kelių pastarųjų dienų visa kapitalistinė spauda labai plačiai rašė, būk Rusijos Raudonoji Armija įsiveržus į Gruziją, nuvertus menševikų valdžią ir įkūrus tarybinę valdžią. Buvo rašyta, būk generolo Budeni raiteliai pirmieji įsiveržę į Gruzijos sostinę Tiflisą ir ten iškėlę raudoną vėliavą.

Visos tos žinios, visi tie pranešimai — grynas melas. Kapitalistinė spauda, jos agentūros tyčia skelbia tokias žinias, kad tarpe mažųjų tautų, su kuriomis Tarybų valdžia susitaikė ir taikosi, sukėlus neužsitikėjimą. Kapitalistų spauda, skelbdama tokias žinias, nori žmonėms parodyti, kad Tarybų valdžia nesilaiko padarytų sutarčių, kad su ja negalima taikytis, nes prie pirmos progos ji užpuls ant mažųjų tautų, nuvers jų valdžias ir įkurs Tarybų valdžias. Kaipo pavyzdį rodė Gruziją.

Tikrenybėje yra visai kitaip. Tarybų armija nesiveržė ir nesiveržia į Gruziją. Tarybų valdžia laikosi padarytos su Gruzija sutarties ir nebando kištis į jos vidujinius reikalus. Budeni raiteliai ne tik nebuvo Tiflise, bet ir nebandė peržengti rubežių, kuris pažymėtas padarytoje taikos sutartyje. Teisybė, Gruzijoj eina kova, ten darbininkai pasiryžo nuversti menševikų valdžią, Tiflisas paimtas sukilėlių, o ne Rusijos Tarybų armijos.

Rusijos Tarybų valdžia ne sykį buvo pareiškus, kad kiekvienos šalies darbininkai patys privalo nuversti savo šalies buržuazines valdžias ir įkurti darbininkiškas, o ne laukti, kad jiems tą atliktų kitų šalių, kad ir Tarybų Rusijos Raudonoji valdžia. Rusijos Tarybų valdžia yra užreiškus, kad ji nesikiš į kitų šalių vidujinius reikalus, nesiųs savo armiją nei į vieną šalį pagelbėti darbininkams nuversti buržuazinę ar kitokią valdžią ir įkurti Tarybų valdžią.

Jeigu Gruzijoj nuversta menševikų valdžia, jeigu ten jau įkurta Tarybų valdžia, tai tą darbą atliko ne Rusijos Raudonoji Armija, bet Gruzijos darbo liaudis.

Melai, Melai ir Melai

Pastaruoju laiku kapitalistinėje spaudoje pasipylė tartum iš gausybės rago visokių žinių apie Tarybų Rusiją. Iš vienur praneša, kad Tarybų valdžia organizuoja armiją ir rengiasi užpulti kitas valstybėles, ypač mažąsias. Iš kitur praneša, kad jau užpuolė, kad jau tokios ir tokios šalies valdžią nuvertė. Greta tų visų žinių talpinamos žinios, kad visoje Tarybų Rusijoje sukilimai prieš valdžią, kad vienur sukilo valstiečiai, kitur raudonarmiečiai, dar kitur — darbininkai ir taip be galo plaukia panašios rūšies žinios.

Kokiu tikslu tas daroma, ypač taip staigiai ir stropiai, tuo tarpu sunku pasakyti, tik tiek žinoma, jog visos tos žinios apie rengimosi užpulti kitas valstybėles, apie sukilimus ir tam panašiai — gryniausi melai. Šiomis dienomis "Soviet Russia" gavo iš Tarybų Rusijos kablegramą, kurioje pareiškiama, kad skelbiamos žinios apie sukilimus ir kitokius neramumus yra gryniausi melai. Tarybų Rusijoj ramu, jokių sukilimų nėra.

Pasaulio kapitalistai, nepajiegdami ginklu nuversti Tarybų valdžią, veikiausiai tikisi savo tikslą atsiekti skleisdami spaudoje melus. Bet žmonėms įkyrėjo tokie melai ir jau pradeda jiems netikėti net tie, kurie pirmiaus tikėjo.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

BEPARTYVIAI VALSTIEČIAI.

Aštuntame Sovietų suvažiavime, kuriame iš viso buvo virš 2,000 delegatų, bepartyvių delegatų skaičius siekė 200 žmonių. Tai buvo daugiausiai valstiečiai.

Maskvos ir Peterburgo spauda labai gražiai apie juos atsiliepia. Vakarais, po oficialių posėdžių, kartais, įvykdavo jų konferencijos. Jose kelis lygiai sykius dalyvavo Kalininas ir Leninas.

Anot pranešimo "Petrograd... Pravda"

"Bepartyviai labai rūpinasi klausimu apie sodžiaus ūkio pakėlimą. Sako, konferencijoje jie nutarė reikalauti, kad tuoj būtų pradėtas remontas žemės ūkio mašinų.

"Ūkininkai puikiai supranta, kad be atgaivinimo sodžiaus ūkio negalima bus prašalinti ūkio suirutė Sovietų Rusijoje."

Bepartyvių vadu buvo Rachmanovas, kuris yra pirmininkas Sovieto tūlo valsčiaus Novgorodo guber-

RADEKAS APIE LENINĄ.

Karolius Radekas štai ką rašo apie Leniną:

"Leninas — mūsų vadas, nes liaudies miniom jisai visuomet teisybę sako, nes jisai nereikalauja iš jų daugiau, negu jos gali atlikti šiuo momentu, nes pasitraukdamas jisai mislija apie užpuolimą, o užpuldamas nesusuka sau galvos laimėjimais, bet stiprina užkariautas pozicijas. Mes mylim Leniną kaip tėvą, nes ir pliekdamas mus jisai turi omenėje partijos labą; po ginčo užmiršta ginčą darbe. Mes tikim Leninui, nes jisai, velnias žino kodel, visuomet paima viršų. Užteks. Už dvidešimties metų, kuomet švęsime 70 metų Lenino gyvenimo jubilėjų, parašysiu tuo klausimu didelę knygą."

ŽELIGOVSKIO "LOGIKA".

Sulyg pranešimu Peterburgo "Pravdos", Želigovskis pareiškęs, kad nei jisai, nei jo valdžia neturi blogų norų del Rusijos. Jisai pripažįstąs visas tas sąlygas, kurios randasi preliminarinėj santaikoj tarpe Rusijos ir Lenkijos.

Tuo būdu, jisai pripažįsta, jog Rusija turi juridinę teisę daryti taiką su bile valstija.

Kodel gi tat jisai nepripažįsta tos taikos, kurią padarė Sovietų Rusija su Lietuva? Juk ta taika yra daugiau, negu preliminarė taika.

Aiškus dalykas, kodel Želigovskio "logika" šlubuoja. Mat, tuomet nebūtų prasmės būti nei jam pačiam, nei jo "valdžiai".

ROLĖ PROFESINIŲ SĄJUNGŲ (UNIJŲ) DIKTATUROS LAIKU

(Tąsa).

Profsąjungos, kaipo komunizmo mokykla.

4.) Vyriausioji rolė profesinių sąjungų Sovietų Rusijoje yra jų rolė komunizmo mokyklos. Tiktai profesinė sąjunga, kuri sistemačiai rūpinasi visais reikalais darbininkų gyvenimo kaip dirbtuvėje, taip ir už dirbtuvės sienų, gali virsti pradine mokykla organizacinių palinkimų ir politinio lavinimos plačiausioms minioms darbininkų, net ir tokių darbininkų, kurie yra atsilikę.

Bepartyviai sudaro milžinišką didžiumą profesinėse organizacijose (jose yra 6,970,000 narių, o iš jų tik apie pusė miliono yra komunistai). Komunizmą gi budavoti prisieita iš tos žmogiškosios medžiagos, kurią mums paliko kapitalizmas. Profesinės sąjungos, laipsniškai, virsta Sovietų Rusijoj ta organizacija, kuri apima visus darbininkus. Profesinės sąjungos organizuoja ir tuos darbo žmones, kurie prie kapitalistinės tvarkos, savo daugumoje, šalinosi nuo proletariato (prekybos įstaigų tarnautojai, ligoninių personalai, dailės darbininkai ir taip toliau). Perdirbimas visų tų elementų, suartinimas jų su proletariato avangardu, jų pripratinimas prie darbo budavoti komunistinę tvarką, yra vienas svarbiausiųjų uždučių profesinių sąjungų, kaipo komunizmo mokyklos.

Kad pasekmingai savo darbą dirbti, profesinės sąjungos privalo virsti organizacijom, kuriose kiekvienas jų narys būtų susipratęs darbininkas ir aktyviai dalyvautų savo sąjungos veikime. Profesinės sąjungos, kaipo komunizmo mokyklos, turi rūpinties visa įvairybe kasdieninių reikalų darbo minių ir, laipsniškai, traukti tas minias į valstybės dirbamąjį darbą, nušviečiant joms kelią mūsų programos idejom, keliant jas nuo bepartyvumo prie

Del profsąjungų Sovietų Rusijoje sąvoka "komunizmo mokykla" apima ir momentą lavinimosi ūkio srityje. Tiktai tos sąjungos Sovietų Rusijoje yra tikromis komunizmo mokyklomis, kurios sugebia įtraukti darbų verpetan labiausia atsilikusius darbininkų sluoksnius, kad šie sąmoningai galėtų pagerinti Sovietų liaudies ūkį.

Dešimtasis Rusijos Kom. Partijos suvažiavimas ypatingą domę atkreipė kaip sykis į tą rolę profesinių sąjungų. Komunistas tik tuomet įgys pripažinimą ir autoritetą profesiniam judėjime, jeigu nesigailės energijos ir darbo, jeigu darbuosis savo sąjungoj kiekvieną mielą dieną, taip darbuosis, kad pačios minios pažymėtų jam vietą kerčioj — vadovaujamą vietą. Tie pusė miliono mūsų partijos narių, kurie priguli prie profesinių sąjungų, turi dirbti kantriai, turi dirbti atsidėję, turi šviesti savo asmeniniu pavyzdžiu, savo gabumu, kaipo organizatoriai, savo gaspadarnumu, savo rūpnimosi dvasiniais ir medžiaginiais plačiųjų minių reikalais, nes tiktai tuomet pasiseks patraukti į mūsų partijos pusę tuos milionus bepartyvių darbininkų, kurie šiuomi laiku sudaro didžiumą profesinėse sąjungose.

Klausimas apie profesinių sąjungų suvalstybinimą.

5) Per staigus suvalstybinimas profesinių sąjungų butų stambi politinė klaida, kadangi tame plėtojimosi laipsny, kokiame jos yra šiuo laiku, profesinės sąjungos žymioj daly negalėtų atlikti tų uždavinių, apie kuriuos tik ką kalbėta.

Profesinių sąjungų santikiai Sovietų Rusuose su valstybe turi savotiškų ypatybių. Profesinės sąjungos jau ir šiuomi momentu atlieka tam tikrų grynai valstybinių funkcijų. Gi Sovietų valstybėje tos valstybinės funkcijos profesinių sąjungų tolydžio vis labiau didės. Tačiaus suvažiavimas nurodo į tai, kad artificialis (dirbtinis) skubinimas suvalstybinti profesines sąjungas ne tik nepagerintų respublikos ūkio padėtį, bet būtų žalingas (kenksmingas) tuo žvilgsniu, kad pasunkėtų profsąjungų rolė, kaipo komunizmo mokyklos. Dalykas tame, kad faktiškai (na dielė) vis labiau ir labiau užkariauti tas bepartyves minių organizacijas del Sovietų valstybės, paliekant jas tokiomis organizacijomis, į kurias liuosai galėtų spiesties darbininkai įvairių politinių įsitikinimų, partyviai, kaip ir bepartyviai, tie, kurie lankė mokyklą ir beraščiai, turinti religinius įsitikinimus ir neturinti jų.

Metodai pertikrinimo ir metodai prievartos profesinėse sąjungose.

6) Vyriausiu profesinių sąjungų metodu yra metodas pertikrinimo, o ne prievartos, nors, žinoma, kada reikia, profesinės sąjungos turi pilnos teisės vartoti proletarinę prievartą (verstinoji mobilizacija narių profesinių sąjungų ir siuntimas jų į frontus, disciplinariai teismai ir taip toliau). Perbudavojimas profesinių sąjungų iš viršaus yra dalyku visiškai neleistinu. Metodai darbininkiškos demokratijos, kurie buvo pusėtinai apkarpyti bėgiu trijų metų piliečių karo, reikia visupirmiausiai ir visuplačiausiai atgavinti profesijiniam judėjime. Profesinėse sąjungose reikia tuojautės įvykdinti pricipą rinkimo visų organų profesinio judėjimo ir panaikinti metodą skyrimo iš viršaus. Profesinė organizacija turi būti subudavota ant principo demokratinio centralizmo. Tuo pačiu laiku profesinio judėjimo srityje reikia kuoenergingiausiai ir sulyg tam tikru plenu kovoti su išsigimimu centralizmo ir sumiltarizuoto darbo formų į biurokratizmą ir "kazenščiną". Darbo militarizacija, būtenybės antmesta, tik tokiame laipsnyje bus pasekminga, kokiame laipsny partija, sovietai ir profesinės sąjungos mokės išaiškinti juoplačiausiom darbininkų miniom, kad ji (darbo militarizacija) yra reikalinga šalies gelbėjimui, kokiame laipsny į tą darbą pasiseks organizaciniai įtraukti bent labiausiai progresyvę dalį darbo minių.

(Toliaus bus).

Apie Važiavimą į Rusiją

Daugelis "Laisvės" skaitytojų kreipiasi laiškais ir privačiai klausdami informacijų apie važiavimą į Rusiją. Kiti prašo išreikšti mūsų nuomonę šiame klausime. Todel čia bandysime tą viską trumpoje formoje atlikti.

Dabar Amerikos valdžia išleidžia važiuoti į Rusiją nepiliečius. Teisybė, pasportų sistema gyvuoja, vienok laivų kompanijos ir agentūros lengvai išgauna pasportus nepiliečiams. Piliečiams Rusijon išvažiuoti daug sunkiau. Bet visi važiuojantys Rusijon privalo užsimokėti taksas nuo uždarbio.

Kada laivų agentūros parūpina leidimus, tai važiuojantys į Tarybų Rusiją per Liepojų, privalo gauti nuo Latvijos konsulio New Yorke vizą, nes kitaip nuvykę Liepojun turi daug nesmagumų — Latvijos valdžia nenori jų praleisti per savo šalį. Važiuojantys per kitas šalis — privalo turėti vizą nuo kitų šalių konsulių.

Bet kokia mūsų nuomonė apie važiavimą Rusijon? Kiekvienas važiuojantis Tarybų Rusijon privalo žinoti, kad ten jis pyragų neras, kad ten jam prisieis daugiau vargo pakęsti, negu čia, Amerikoje. Kiekvienas važiuojantis turi atsiminti, kad Tarybų Rusijoj visas šalies ūkis sugriautas, o Tarybų valdžia dar nespėjo jį atstatyti, dar visur griuvėsiai. Gelžkeliai suirę, susisiekimai labai sunkus. Tarybų valdžia dar nespėja atsiimti už užsienių nelaisvių kareivių tik del to, kad susisiekimas labai prastas. Jeigu kur susisiekimas geresnis — tai su frontais, nes ten reikėjo dėti dideliausių pastangų, kad išsilaikius prieš užpuolikus. Iš tos priežasties keliauninkai, pakol pasiekia vietą, turi daug vargo panešti. Pribuvus į vietą, irgi pyragų nėra: reikia užsiganėdinti tuomi, kas yra ir kiek gauni. Ir štai, buvo net tokių atsitikimų, kad nekurie nuvažiavę į Tarybų Rusiją ir atsidūrę tokiose aplinkybėse, kur reikia padirbėti ilgesnias darbo valandas, negu Amerikoje ir užsiganėdinti gautu "pajoku", pradėjo niurnėti, kad jie geriau gyveno kapitalistinėje šalyje, negu komunistinėje — darbininkų valdomoje šalyje. Tie darbininkai, važiuodami Tarybų Rusijon, matomai klaidingai persistatė tą visą padėtį, kokia dabar ten yra. Jie manė, kad jeigu šalį valdo darbo žmonės, tai jau ten darbo žmonėms rojus.

Kurie mano, kad dabar Rusijoj rojus, nes visa šalis valdoma darbo žmonių, lai tie persistato ve kokį vaizdelį: dvaro darbininkai sukilo tuo tikslu, kad išvijus dvarponį su visais tarnais, o visą dvarą užvaldžius patiems. Po ilgos kovos darbininkai dvarą užvaldė, bet dvarponis su savo tarnais spėjo viską sugriauti, viską sunaikinti, viską išpūstyti. Darbininkai pasijuto esą ant dvaro griuvėsių, bet visgi jie pasiskelbė tą dvarą valdą. Negana to. Dvarponis, pabėgęs iš dvaro su savo tarnais ir dar pasikvietęs į talką kitus savo sėbrus, iš visų pusių pradėjo pulti darbininkus, užvaldžiusius jo dvarą. Darbininkai, užvaldę dvarą, vieton griebtis darbo atstatyti trobesius, užsėti laukus, priversti buvo imti rankon ginklą ir gintis nuo užpuolikų. Ir lai dabar atvyksta iš kito dvaro darbininkai, kur jie ramiai dirbo, vilko jungą, jieškoti čia geresnių gyvenimo sąlygų. Ar jie jas suras? Ne. Čia jie pirmiausiai atsidurs didesniame varge, didesniame skurde ir skurs patol, pakol spės tuos griuvėsius nors kiek sutvarkyti ir dvaro laukus užsėti. O pakol tą padarys, pakol atstatys trobesius, pakol užsės laukus ir susilauks vaisių, prisieis matyti vargo, alkio ir šalčio daugiau, negu kad gyveno ir skurdo pas savo dvarponį. Skirtumas bus tik tame, kad būdami pas dvarponį būtų amžinai skurdę, o čia turės paskursti tik tol, kol atstatys griuvėsius, užsės laukus ir susilauks vaisių, kuriais paskui galės visi lygiai naudotis ir gyventi žmoniškai.

Lyginai taip yra ir su Rusija. Dabar Rusijoj daug sunkiau, ekonominiu žvilgsniu, gyventi, negu Amerikoje, bet tas sunkumas ne amžinas: po kokių kelių metų ten bus nepalyginamai geresnis gyvenimas, negu čia Amerikoje, arba kitose kapitalistinėse šalyse. Štai kodel ir Tarybų valdžia šaltai atsineša į tuos, kurie iš Amerikos grįžta Rusijon ir dar net perspėja, kad nesiskubintų, nes valdžia neprisirengus grįžtančius priimti. O kurie važiuoja, turi atsiminti, kad važiuoja prisidėti prie šalies atstatymo, prie paėmimo dalies to vargo, kurį kenčia Rusijos darbo liaudis. Kada viena partija iš Amerikos pribuvo Rusijon, tai ją iškilmingai pasitiko, pasveikino ir pasakė: "Jūs atvykę iš užsienių, užimkite tų draugų vietas, kurie kovodami jau pailso". Šie žodžiai, pasakyti naujai atvykusiems iš užsienio, aiškiai parodo, kas jų ten laukia — kova, o juk kova ne gali būti lengva, saldi ir maloni. Kovoje reikia visko matyti ir prie visko priprasti.

Kurie nor ramaus gyvenimo, kurie tikisi, kad nuvykę Rusijon galės lengviau gyventi, negu čia, lai tie nesiskubina važiuoti, lai dar čia pabūna kokią porą metų, pakol Tarybų Rusija nors kiek spės susitvarkyti. Dar kartą pabriežiame, kad ten pyragų neras, o vargo daug pamatys.

Mokesčiai Nuo Uždarbio

Rusijos ir Lietuvos piliečiai, gyvenantys šioje šalyje, taipgi ir patapę šios šalies piliečiais, privalo mokėti nuo uždarbio mokesčius už 1920 metus sekamai:

1) Visi nevedę, uždirbantys į metus virš tūkstančio dolerių, už perviršių moka ketvirtą nuošimtį, tai yra, jeigu į metus uždirbo $1,500, tai už $500 turi užmokėti ketvirtą nuošimtį, kuris sudaro $20.00.

2) Visi vedę, uždirbantys virš dviejų tūkstančių dolerių, už perviršių moka ketvirtą nuošimtį. Turintys kūdikių, pasiliuosuoja ant dviejų šimtų dol. ant kiekvieno kūdikio; pavyzdžiui, vedęs, turįs du kūdikiu, ir moka mokesčių už $2,400 ir tik uždirbąs daugiau nurodytos sumos, moka už perviršį ketvirtą nuošimtį.

Mokant uždarbio mokesčius būtinai reikia reikalauti kvitą, nes kada reikės išvažiuoti iš šios šalies, neturint kvitos prisieis antrukiu užsimokėti.

Socialistiška Tautų Nepriklausomybė

"Naujienų" 7-tam numeryj Grigaitis "socialistiškai" rašo apie tautų apsisprendimo teises. Tarp kit-ko ten yra sakoma, kad komunistai priešingi tautų apsisprendimo principams del to, jog jie mano, kad jeigu tautos savarankiškai tvarkysis, tai jose sustiprės buržuazija ir darbininkai bus pavergti. Tai tikra "socialistiška" nesąmonė. Vienas dalykas, komunistai jokiai tautai neuždraudė savarankiškai tvarkytis, komunistai neturi pavergę nei vienos svetimos tautos. Juk Rusijos komunistai pirmutiniai pripažino pilnas teises mažoms tautoms savarankiškai tvarkytis, ko "demokratiškos" valdžios, kurias taip gerbia Grigaitis, iki šiol dar nėra padarę. Antras dalykas — jeigu komunistai mano, kad tautos negali savarankiškai tvarkytis, tai ar jie nori, kad kas nors iš dangaus tautas tvarkytų? Juk Rusija yra tauta, bet ji pati valdosi, neprašo nei keno pagelbos, kad kas ją tvarkytų, o svetimoms tautoms neliepia tvarkytis taip, o ne kitaip ir, prievarta, niekam nebando įbrukti savo tvarką. Jeigu, pagal Grigaičio nuomonę, komunistai mano, kad tautos negali savarankiškai tvarkytis, tai kodel Grigaitis nepasako, kaip komunistai nori, kad tautos tvarkytųsi. Tiesa, Rusijos komunistai nuvertė buržuaziją, paėmė valdžią į savo rankas ir, būdami tikrais socializmo vykdintojai, skelbia savo idejas, norėdami pagelbėti ir kitų tautų darbininkams nusikratyti nuo retėžių, kurie smaugia visus vienodai. Juk tikram socialistui revoliucionieriui svarbiausia turi būt ne tautiški reikalai, o visų tautų proletariato reikalai. Nes tik kada darbininkai nusikratys nuo savo sprando kapitalistišką jungą, kada darbininkai panaikins dabartinę "demokratišką" tvarką, tada tik išnyks ir tautų nesutikimai, nes pavergimas vienos tautos kita darbininkams jokios naudos neatneša. Kapitalistai, kokios tautos jie nebūtų, visi gieda apie savo tautą, apie tėvynės meilę, nes jiems iš to yra didelė nauda, jie visur ir visada stengiasi tą patį įkalbėti ir savo šalies darbininkams, nes gerai žino, kad kol darbininkai vienos šalies su kitos šalies darbininkais ginčysis, keno tauta yra geresnė ir keno tėvynė gražesnė, tai jie ramiai išnaudos nesusipratusius darbininkus. Tik tada tautų neapykanta išnyks, tik tada visos tautos bus neprigulmingos, kada visų tautų susipratę darbininkai pasiliuosuos nuo savo tautiškų globėjų kapitalistų ir tokių geradėjų "socialistų", kurie pirmoj vietoj stato ne kovą su kapitalizmu, o kovą už tėvynę, nes kol darbininkai kariauja už tėvynes, jie ne tik neturi laiko kovoti prieš savo išnaudotojus kapitalistus, bet dar žiūri į kitos tautos darbininkus, kaipo savo priešus, nepaisant, kad jie visi yra tokie pat vargšai. Karai tarpe tautų yra vedami ne del kokios ten tėvynės meilės ir ne del to, kad apginti reikalus savo šalies darbininkų, bet už kapitalistų reikalus ir už reikalus tų "socialistų", kurie, prisidengę socializmo vardu, dalyvauja tautų konfliktuose, tikėdami gauti sau šiltas vietas. Bet kad išnyktų tautų karai, pirma reikia panaikinti kapitalistišką tvarką; kada darbininkai valdys pasaulį, tada nebus nei tautiškų karų. Pažiūrėkime kad ir į dabartinį Lietuvos ir Lenkijos karą. Už ką vedamas tas karas, ar ne už kapitalistų-dvarininkų reikalus?

Abiejų šalių valdžios yra kapitalistų, dvarininkų ir atžagareivių kunigų rankose. Abi valdžios skriaudžia ir persekioja savo šalių darbininkus, o kada jie negali pasidalinti turtais, kuriuos darbininkai sukrovė, liepia jiems eiti ginti "savo" tėvynę. Paimkime dabar antrą pavyzdį — kovą Airijos su Anglija.

Anglijos kapitalistai turi pajungę Airiją. Su keno pagelba Anglijos kapitalistai pavergė Airiją? Su savo šalies nesusipratusių darbininkų. O ar Anglijos darbininkams buvo iš to nors kiek geriau? Nei kiek. Juos taip pat išnaudojo, kaip ir Airijos darbininkus.

Bet daleiskime, kad Airija pasiliuosuos iš-po Anglijos valdžios ir pataps nepriklausoma šalis, tai kokia nauda iš to bus Airijos darbininkams? Nei jokios. Tik vietoj kad juos išnaudojo Anglijos kapitalistai, dabar išnaudos savi tautiečiai. Apart to, kada kils atviras karas tarp Airijos ir Anglijos, tai Anglijos darbininkai, kurie nebus apsvaigę tėvynės meile, turės po prievarta eiti žudyti tokių pat skurdžių, airių darbininkų. O po atsiskyrimo, Airijos darbininkai, norėdami pasiliuosuoti iš po savo kapitalistų jungo, turės vėl pradėti kruviną kovą; tą patį turės daryti ir Anglijos darbininkai. Bet Airijos ir Anglijos darbininkams, vieton kovojus už savo kapitalistų nepriklausomybę, reikėtų štai kas padaryti: abiejų šalių darbininkams susiprasti, susitelkti į vieną revoliucinę spėką ir nuversti kapitalistinę valdžią abiejose šalyse, paimant valdžią į savo rankas. Tada ant syk abi tautos pataptų neprigulmingos. Tik tokiu būdu ir visų šalių darbininkai gali iškovoti sau tikrą nepriklausomybę. Todel tikro socialisto, tikro revoliucionieriaus ,tikro darbininkų reikalų gynėjo pareiga — ne tautiškais klausimais užsiimti, bet šviesti ir organizuoti darbininkus tikroj revoliucinėj dvasioj; parodyti jiems ,kas yra jų tikri priešai, pamokinti juos, kaip jie, reikalui prisiėjus, paduotų sau rankas ir kartą ant visados paliuosuotų pasaulį nuo to amaro, kuris tautiška skraiste prisidengęs ,engia ir žudo viso pasaulio darbininkus. Todel Rusijos darbininkai, pasiliuosavę nuo kapitalistinio jungo, mokina viso pasaulio darbininkus, kad jie, vietoj žudyti vieni kitus vardan "tautos meilės", susiprastų, susivienytų ir, padavę vieni kitiems rankas, padarytų visą pasaulį *neprigulmingu* nuo turčių.

Toliaus, kas link tos Grigaičio pasakos, kad bolševikai pavergė Ukrainą, Azerbaidžaną ir Armeniją, — tai yra tikra buržuaziška pasaka. Juk visi kapitalistiški laikraščiai tą patį rašo. Pirma, kada visų šalių buržuazinės valdžios rėmė Rusijos juodašimčius kovoje prieš bolševikus ir siuntė savo kariuomenę, kad jiems padėti, — tada jie rašė, kad nori išvaduoti Rusijos liaudį iš po bolševikų "jungo". Bet kada ta bolševikų "pavergtoji" liaudis sumušė ir išginė lauk tuos savo "vaduotojus," tai dabar pasaulio buržuazija, neberasdama kitokios priekabės prie Rusijos, pradėjo rašyti ,kad Rusijos bolševikai rengiasi didelin karan ir nori pavergti visą Europą. O Grigaitis, prisiskaitęs tų buržuaziškų pasakų, tiki joms ir taipgi tą patį rašo. Grigaitis nori, kad Ukrainą, Azerbaidžaną ir Armeniją ne patys tų šalių darbininkai valdytų, bet Francijos ar Anglijos kapitalistai. Tada tai tikrai tos šalys bus neprigulmingos; o kitaip, tai niekai... Kaipgi tie skurdžiai darbininkai be kapitalistų gali tvarkyti savo šalį? Juk tai "nedemokratiškai", tai darbininkų diktatura. Tas baisu social-buržujui. Kada Rusijos darbininkai pagelbsti kokios nors šalies darbininkams nuversti buržuazijos valdžią, ir darbininkai patapę laisvais patys tvarko savo šalį, — tai Grigaitis sako, kad bolševikai pavergė tą šalį ,ir kad ten nėra demokratijos, o tokios šalys, kur kapitalistai valdo, kur darbininkai yra šaudomi ir persekiojami, tai tokios šalys yra pilnai laisvos ir neprigulmingos. Štai jums "socialistiška" tautų nepriklausomybė!

Grigaitis negali suprasti, kodel viso pasaulio susipratę darbininkai užtaria Rusiją, kodel jie protestuoja prieš savo valdžias, kad jos nepersekiotų Rusijos. Visų šalių susipratę darbininkai užtaria ir gina Rusiją todel, kad ten žmonės nuvertė buržuazinę valdžią, patys darbininkai valdo savo šalį; todel kad Rusija yra tikrai laisva neprigulminga šalis; todel, kad Rusija veda kovą su buržuazija už tikrus darbininkų reikalus — už visų tautų darbininkų laisvę ir neprigulmybę; todel visų tautų susipratę darbininkai užtaria ir gelbsti Rusijos darbininkams, kad laimėjimas Rusijos darbininkų yra laimėjimu viso pasaulio darbininkų.

Neveltui viso pasaulio buržuazija dreba iš baimės vien tik paminėjus Rusijos vardą; neveltui viso pasaulio buržuazija stengiasi užsmaugti Rusijos darbininkų valdžią, nes ji gerai žino, kad pralaimėjimas Rusijos darbininkų, būtų laimėjimu viso pasaulio kapitalistų. Rusijos darbininkai yra keliarodis viso pasaulio darbininkams jų kovoje už pasiliuosavimą iš po buržuazijos jungo.

Antras dalykas, — tai susipratę darbininkai visada remia ir užtaria tikrai darbininkišką kovą, nežiūrint kokios tautos tie darbininkai būtų. Tą patį daro ir Rusijos darbininkai. O Grigaitis sako, kad jie nori pavergti svetimas tautas, kad jie nepripažįstą joms apsisprendimo teisių. Taip, žinoma, nepripažįstą teisių buržuazijai, kad skriausti darbininkus.

Toliaus Grigaitis pasakoja, kad socialistai nesutinka su komunistų nuomone. Kam reikia taip tankiai apie savo pasakot. Žinoma jau yra ir be to, kokio plauko socialistai jūs esate ir nieko nėra stebėtino, kad jūs nesutinkat su komunistų nuomonėmis. Komunistai, mat, skelbia ,kad visų tautų darbininkų reikalai yra vienodi ir kad tik tada visos tautos pataps laisvos ir neprigulmingos, kada panaikys kapitalistinį surėdymą.

O jūs norite matyt kuodaugiausia atskirų tautų, su buržuaziška "demokratija"; jūs remiat kožnas savo tautos buržuaziją, kovoje už tautišką "nepriklausomybę"; jūs liepiate darbininkams remti buržuazišką valdžias; jūs sulaikote darbininkus jų klesinėj kovoj; jūs liepiat darbininkams laukti kol buržuazija geruoju užleis jiems valdžią! Susipratę darbininkai gerai žino jūsų nuomones, todel jie ir pasitraukė nuo jūsų. Viskas, ką jūs galit veikti, tai mulkinti tulą laiką dalį nesusipratusių darbininkų ir gelbėti buržuazijai jos kovoj už "demokratiją". Jūsų nuomonė apie tautų nepriklausomybę nieko nereiškia. Nes susipratę darbininkai, kartą ant visados padarys visą pasaulį neprigulmingu...

Nemo.

TREMTINIO ATSISVEIKINIMAS

Šiuomi atsisveikindamas visus draugus ir drauges, pranešu, kad mes, politiniai prasikaltėliai, apleidžiame (mus ištremia) šią "laisvą" šalį 26 d. vasario. Išviso mūs yra 72 tremtiniai ir visus veža į Tarybų Rusiją laivu "Zeeland". Čionai, ant "Ašarų Salos", išbuvome 10 dienų. Su mumis elgėsi nežiauriai. Mes esame visi gerame padėjime ir revoliucinėje dvasioje. Mes tikime, kad jūs, draugai, kurie liekate čionai, nesustosite dirbti pradėtą darbą, kad pasiliuosuoti iš alginės vergijos!

Lietuvių tremtinių tarpe randasi 5 vyrai, viena moteris ir 4 metų amžiaus vaikas. Iš karto kai-kuriuos iš mūs tarpo vietos valdininkai baugino, sakydami, kad mums būsią tarybinėje Rusijoje blogai, bet kuomet atsakymą gavo, kad šioj šalyj atsibodo "gerove" džiaugtis, tai viršininkai tuoj ir užsidarydavo burnas! Iš priežasties netikusių aplinkybių ir prasto maisto, viena moteris, būdama neščia, susirgo ir pagimdė negyvą kūdikį. Tai bent "laisva" ir "demokratiška" šalis! Likite sveiki visi!

J. Aukštuolis.

Ellis Island, N. Y.
25—2—'21.

Iš Antrapus Ekvatoriaus

TRADICINIS KRIKŠTAS.

Rašo "Laisvės" Koresp.

Valparaiso, Chile.— Didžiausia kvailystė, kokią savo gyvenime esu matęs, yra taip vadinamas "tradicinis krikštas", per kurio nemalonius nasrus prisieina pereiti kiekvienam jureiviui arba šiaip keleiviui, kuomet laivas oficialiai perplaukia ekvatoriaus liniją. Ši linija (apie kurią čionai aprašau) randasi ties Ecuador'o respublika, tarpe centralės Amerikos ir Čilės, ant Pacifiko okeano.

Nebūtų nieko nuostabaus, jeigu šį krikštą darytų necivilizuoti žmonės, šimtmečiai atgal, bet kuomet dabartinės gadynės gyventojai, ypatingai Amerikos inteligentija vartoja, tad man atrodo tiesiog baisus dalykas ir, todel nusprendžiau pranešti "Laisvės" skaitytojams minėtą kvailystę ir josios pasekmes.

Laivui artinanties prie ekvatoriaus pasirodė ant biuletino lentos išlipdyti pranešimai, jog "jūrių karalius Neptunas su savo kariuomene krikštys visus tuos, kurie pirmu sykiu plaukia per ekvatorių." Ant pirmų laivo lubų tapo padarytas gilus šulinys, ties kuriuo tapo įsteigtas sostas karaliui Neptunui. Paskirtame laike susirinko Neptuno "kariuomenė", — apie 70 tvirčiausių vyrų, kurių veidai buvo nudažyti įvairiom spalvom; kiekvienas jų turėjo didelį bizuną. Tai buvo taip vadinama "karališka policija". Šale jų buvo daktarai, kurie turėjo dežutes įvairios "medicinos". Ant šių dežučių matėsi tokie jų vardai: "Dr. I. Killum" (Dr-as Aš Užmušiu Juos), "Dr. Terrible Pain" (Dr-as Baisus Skausmas) ir t.t. Viduje dežučių šie daktarai turėjo pagaminę pilzų slyvos dydžio. Šios pilzos buvo padarytos iš muilo ir druskos. Be pilzų buvo dar keliatas kibirų purvyno, padaryto iš aliejaus ir sudegusios anglies. Visą tai reikėjo valgyti ir gerti visiems, kurie tiktai buvo "krikštinami".

Suvalgius vieną arba keliatą šių pilzų ir išgėrus minėto purvyno, priėmėjas krikšto buvo įmetamas stačiagalva šulinin, kur jo šonkaulius gerai išmankė "Neptuno" paskirti vyrai — "policistai".

Kuomet krikštas pasibaigė, pusė jūrininkų turėjo eiti ligonbutin. Vieni turėjo nulaužtus rankų pirštus, kiti nusuktus sprandus, nubalnotas nosis ir tam panašiai. Visa tai buvo daroma del ilgos atminties pirmo perplaukimo per ekvatoriaus liniją! Reikia paminėti, jog minėtas "krikštas" neaplenkė nei vienos ypatos, pradedant nuo prasčiausio laivo darbininko ir baigiant vyriausiu laivo aficierium.

Vasaris, 1921.

GERI ŽMONĖS VISUR GERAI DARO

Santiago, Chile. — Šis miestas yra Čilės sostapiliu. Jo gražumas taip žavėjo mane, kad aš nedrįstu nei rašyti apie jo puikumus, bijodamas papildyti nuodėmę savo netalentuotos plunksnos klaida arba neganėtinai išreikšta mintimi. Gyventojų jame randasi visokių tautų, lyginai kaip ir šiaurinėj Amerikoje, nors pirmieji šio miesto piliečiai buvo indijonai, kuriuos vėliaus pavergė ispanai. Išviso gyventojų jame randasi 500,000. Santiago miestas tapo įsteigtas 13 d. gruodžio 1540 metais. Jo didumas yra 5 mylios nuo rytų į vakarus ir 4½ mylios nuo šiaurių į pietus.

Įvažiavus Santiago miestan, pirmutinė keleiviui užeiga yra viešbutis, o jurininkams — karčiama. Visuose pietinės Amerikos miestuose dievulis Bachus viešai ir gausiai vaišina svečius-nebuvėlius saldum vyneliu, alučiu bei degtine. Taigi, žingeidumo delei, jėjau vienon iš puikiausių karčiamų. Besidalinant įspudžiais su draugais susipažinau su vienu vyruku ,kurį aš visados atminsiu kaipo gerą žmogų. Kodel jis užsitarnavo tokį vardą, palieku jums nuspręsti iš sekančio jų pasikalbėjimo:

— Ką gersime, vyną ar alų ar degtinę?

—Imkime, drauge, vyną arba alų; degtinės aš negeriu.

—Paikas! Tiktai degtinė gali prikelti numirusius jausmus! Gerkime degtinę! Štai, ana, pakistuvės merginos šaiposi priešais mus. Šiandien mūsų tikra laimės valanda, — vynas, merginos ir muzika, — ką? a?

—Ne, drauge. Aš tokiais dalykais neužsiimu. Tu esi dar jaunas, todel nežinai skirtumo tarpe blogo ir gero. Aš ištarnavau ant jūrių 8 metus, greitai baigsiu tarnystę ir žadu įsisteigti sau gyvenimą laimingą: savo namelius, šeimyną...

—Apsigausi! — perkirto jam kalbą jaunas jureivis. —Aš irgi taip maniau kadaise, bet mane apgavo,—moteris apgavo ,ir todėl daugiau netikiu tokiems dalykams. O, prakeiktos moterys! Visos jos turi nuodų savyje! Visos jos neištikimos!

—Š-š-š-š!—sudraudė vyresnysis jo draugas. —Jeigu viena moteris tave apgavo, tai nereiškia, jog visos moterys apgaudinėja; nereiškia, jog visas pasaulis negeras. Imkie mano gyvenimą, kaipo pavyzdį. Aš ištarnavau 8 metus ant jurų. Tame laikotarpyj vedžiau puikiausią pasaulyje merginą. Ji apsivedė su manim todėl, kad aš visuomet stengiausi daryti gerai; visuomet elgiausi padoriai, taupinau skatiką, mokinausi, ir dabar susilaukiau už tai gausaus atlyginimo. Nekurie žmonės klaidingai tiki, jog visi jurininkai yra niekam neverti sutvėrimai; pastarieji gi tiki, jog del šios nuomonės jie turi būti niekam nevertais ir todėl pasiekę svetimos šalies miestus elgiasi aršiau už gyvulius: pasigeria, paleistuvauja, užsikrečia lytiškomis ligomis ir tuomet pastato kryžių ir kapą savo visam gyvenimui. Štai kodėl aš visuomet padoriai elgiausi ir trokštu, kad jūs taipgi būtumėt geri žmonės. Atminkite, jog geri žmonės visur gerai daro!

Užbaigus šiuos žodžius, jaunesnysis jureivis ir mes visi prie to paties stalo sėdintieji sądraugai nusprendėm degtinės neragauti. Patarnautojas atnešė didelius stiklus vokiško šalto, gardaus alučio ir pusę tuzino bonkų raudono francūziško vyno, kuris tapo išgertas už "visų gerų žmonių sveikatą".

Vasaris, 1921.

Vedusiam vyrui tankiai yra lengviau sustabdyt pasibaidžiusį arklį, negu savo pačios liežuvį.

* * *

Neužginčijamas yra faktas, jog tūli vyrai apsivesdami neturi nei kiek daugiau senso, kaip kad turėjo užgimdami.

ŠEIMININKĖS UŽDUOTIS DAUGELYJ NAMŲ

UŽLAIKYTI ŠEIMYNĄ PER GAVĖNIĄ.

Niekas kitas, kaip tik šeimininkė arba motina gali apkainuoti sunkumą sąlygų užlaikyme savo šeimynos per gavėnės laiką kiekvieną metą. Persiskyrus su visokios ryšies mėsa, žuvis, kiaušiniai ir daržovės yra paimtos užlaikymui gyvasties ir sveikatos per ištisas septynias savaites. Tada yra galutina užduotis kiekvienos šeimininkės pagaminti pagal savo geriausį supratimą tam tikrai aprubežiuotus valgius gerais ir maistingais.

Šeimininkės gana pasekmingai gamina visokius gerus ir maistingus valgius, vartojant Mazolą. Visokios ryšies žuvis, kiaušiniai, bulvės ir daugelis kitų daržovių, sutaisytų su Mazola, duoda daugelį gerų ir maistingų valgių. Net ir silkė, su cibuliais iškepta Mazoloje, padaro valgį, tinkantį net karaliui.

Mazola yra labai ekonomiška. Ji yra lyginai taip gera, kaip ir olive aliejus, bet tik prekiuoja daug mažiau, kadangi jums nereikia mokėti įvežimo mokesčių už ją. Ji užsilaiko gera visur, neatsižvelgiant į temperaturą, ir nėra reikalo ją laikyti ant ledo.

Laike kepimo nei vienas lašas nenueina veltui. Ta pati Mazola gali buti naudojama kepimui net po kelis sykius, nes laike kepimo kokių nors skirtingų dalykų ji neatmaino savo kvapsnio.

Mazola parsiduoda kiekvienoje geresnio groserio krautuvėj, po pusę kvortos, kvortą, pusę galiono ir galioną mieros blėšinėse.

UŽTIKRINAME:

Jeigu jųs nebusite pilnai užganėdinti gerumu ir ekonomiškumu Mazolos, jusų krautuvninkas sugrąžins jums pinigus.

CORN PRODUCTS REFINING COMPANY
17 Battery Place, New York.

Korespondencijos

ŠIS TAS IŠ "MUNŠAINERIŲ" VEIKIMO.

SEATTLE, WASH.— Jau buvau aprašęs kelis kartu apie Seattles degtinės dirbėjus. Tarpe to laiko ir vėl atsitiko šis tas. Vieną moterį suareštavo su visu "fabriku" ir su visais kostumeriais, kurie tuom kart buvo pas ją. Atrasta 2 bačkos apraugto vyno ir kelios kvortos degtinės. Dirbėją nubaudė 50 dolerių, o jos "kostumerius" po 25 dol.

Kitas atsitikimas buvo irgi "pavyzdingas". Vienam beverdant degtinę, ekspliodavo katilas ir stuba užsidegė. Pribuvus ugnagesiam, atrasta visas fabrikas... Buvo užraugta 2 bačkos po 60 galionų ir 2 katilai jau virė gatavos, kur per nelaimę vienas ėmė ir persprogo... Tam fabrikantui pasisekė pabėgt, bet jo moterį su maža mergaite suareštavo ir pasodino į kalėjimą. Gaila, žiūrint į tą mažą mergaitę ,kuri, turėdama tik 6 metus amžiaus, o jau turėjo pamatyti susmirdusį kalėjimą. Moterį palaikė 4 dienas ir paleido iki teismo ,o jos vyras ir šiandien nežinia kur randasi. Aš mažai ką sakyčiau, kad tuo darbu užsiimtų vien katalikai bei tautininkai, bet čia yra ir pirmeiviškų žmonių, kurie užsiima tais darbais.

Dabartiniam laike turėtume aiškint žmonėm, kaip pasiliuosuot iš po to sunkaus jungo. Kalbėt, kad žmonės skaitytų laikraščius ir knygas, o ne pardavinėt tą prakeiktą nuodą. Čia taip prasiplatino to raugalo išdirbimas, kad būt galima suskaityt apie 10 lietuviškų dirbėjų. Kai kurie su policijos žinia dirba, tai tiem mažai atsitaiko ir nelaimių. O kurie neduoda uždirbt policijai, tai tuos greitai ir suareštuoja. Gėda Seattles lietuviams užsiimt tuo darbu! Man vis vien, kas jūs esate — tautiečiai, katalikai ar socialistai — visiem gėda priskiriu.

Senas Grinorius.

REMIA LIETUVOS DARBININKUS.

EAST CHICAGO, IND. — Šiame miestely lietuvių yra apsigyvenę viso apie du šimtu. Taipgi randasi visa eilė progresyvių draugijų, kurios veikia visos sutartyje. Pastaruoju laiku aplaikėme blankas delei rinkimo aukų; jas prisiuntė Agit. ir Liet. Darb. Gelb. Fondas. Šis klausimas buvo pakelta visų progresyvių draugijų susirinkimuose. Aukojo sekančios organizacijos: LDLD. 70 kp. $10, buvusios LSS. 201 kp. turtas (pinigų) $16.05, Tėvynės Mylėtojų Paš. Draugija $100, Lietuvių Balto Dobilo Kliubas $50, Lietuvių Amerikos Ukėsų Kliubas $25. Viso aukų susidarė $207.05. Geras pavyzdis didžiosioms lietuvių kolonijoms ir gera parama Lietuvos darbininkams.

Chicagos socialpatriotams, ar kaip juos kiti vadina, smalaviriams, buvo taip įkaitus patriotiška košė, ir buvo pasiekusi augščiausio laipsnio "tėvynės" meilė, kad net siuntinėjo savo agentus į šį miestelį, kad surengti jiems prakalbas, kur jie galėtų pasipinigauti, bet negavo pritarėjų savo tikslui. Šiandien east-chicagiečiai jaučiasi esą tikrais Lietuvos darbininkų rėmėjais, kurie kovoja už pasiliuosavimą iš alginės vergijos.

Darbai pastaruoju laiku ir pas mus visai sumažėjo. Darbininkai atleidžiami ir mokestys nekuriose dirbtuvėse apkramtomos. Bedarbių daugybės, bet dar vis iš kitų miestų atvažiuoja. Patartina čia darbo jieškoti nevažiuoti.

D—las.

ŽMOGŽUDYSTĖ KARČIAMOJE.

KULPMONT, PA.— Vasario 25 d. J. Zubio smuklėje, kaip 10:30 vakare Kazys Malinauskas — čia daugiau žinomas kaipo Smith — iš revolverio paleido šešis šūvius ir ant vietos paguldė Praną Geldauską, o Jonui Navickui kulipka pervėrė petį.

Priežastis buvo maž-daug tokia: P. Geldauskas ir J. Navickas, parėję iš naktinio "šifto", užėjo išsigerti pas Zubį ir čia rado Smith'ą. Geldauskas pradėjo Smithą pajuokti, kad tas jau ne policmanu. (Mat Smith čia per ilgą laiką buvo policmanu ir jam pradėjus gerti, liko suspenduotas.) Smithas, kaipo labai girtas, ką tai tokio juos užgaunančio pasakęs. Navickas nieko nelaukęs kirto Smithui bonka į galvą, bonka subirėjusi. Smithas parvirtęs ir, gulėdamas ant žemės kraujais apsipylęs, pradėjo iš dviejų revolverių pyškyti. Kadangi Geldauskas norėjo drąsesniu pasirodyti, tai pirmas ir krito, gaudamas kulipką į krūtinę. Gi antrąjį tik sužeidė.

Smithas ir Navickas suareštuoti ir išvežti į distrikto kalėjimą.

J. D. Taunis.

KAIP VISUR, TAIP IR PAS MUS.

FITCHBURG, MASS. —Darbai ir pas mus eina labai silpnai. Nekurios dirbtuvės visai užsidarė neaprubežiuotam laikui. Algos šiame mieste per laikus buvo neperdidelės ,o dabar, manoma, dar sumažins. Darbdaviai darbininkams jau "teisinasi", jog jie negalį "tiek daug" mokėti, ir rengiasi algas apkramtyti. Kaikurios dirbtuvės nedrysta susyk numažinti algas, tai ėmė ir uždarė dirbtuves tulam laikui ,o vėliau, suprantama, priims darban su numažintu mokesčiu.

J. Palverkiškis.

VIETINĖS ŽINIOS

Tropiškoji liga pastatė New Yorko gydytojus į keblų padėjimą.

Bellevue ligonbuty randasi keliatas su baisiomis ligomis negrų, turinčių chroniškus kaikurių dalių suplyšimus. Ta liga — tai tropiškų šalių liga ir su ja kol-kas gydytojai neišmano, kaip kovoti. Pirmiau tą ligą palaikydavo už vėžį bei tuberkulezą, bet dabar pasirodė, kad ji savo rųšia yra visai skirtinga liga. Ji vadinasi "Inguinal Granuloma". Tai yra tropiškų šalių liga.

Bendrai besirengiančių vykti Tarybų Rusijon domei.

Patarlė sako: "Vienas žodis — ne kalba, vienas žmogus — ne talka." Ir ištikrųjų, atskiras žmogus mažai ką tereiškia! Bile darbe tik tuomet viskas gerai seksis, jeigu darbas bus bendrai dirbamas.

Dabar lietuviai ir rusai rūbsiuviai pasiryžę bendrai važiuoti į Tarybų Rusiją.

Tuo tikslu šį vakarą susirinks taip vadinama bendrija bei ko-operacija, kad išsprendus bendrą plaukimą Rusijon. Viskas įvyks šį vakarą, po num. 257 E. 10-tos gatvės.

Kviečiami imti dalyvumą ir lietuviai.

Slaugytoja norėjo nunuodyt turtingą ligonę.

Ant ką tik pribuvusio iš Floridos laivo "Arapagov", tapo suareštuota to laivo ligonių slaugytoja (nursė) ponia Alice Latimar. Formaliai ji buvo kaltinama vagystėje, bet tikrenybėj po tuo areštu slepiasi kas-nors dar baisesnio ,negu vagystė. Kalbama slaugytoja per tulą laiką prižiūrėjo nekurią turtingą 68 metų senumo našlę, vardu Croford, kuri virš 26 savaitės kaip jau neėjo iš lovos.

Slaugytoja visados stengdavosi nieko prie ligonės neprileisti; net nė artimų ligonės giminių neprileisdavo.

Prieš išvažiuojant iš Floridos Latimar prisakė ligonę "slaugyti" kitai slaugytojai, nieko prie ligonės neprileidžiant ir laikant ją pririštą patalinėse.

Pereitą pėtnyčią pastorius Janis, senas ligonės pažįstamas, užsimanė ją atlankyti. Slaugytoja ,tačiaus, jo neprileido. Tuomet pastorius apie tai pranešė policijai, kuri tuojaus pas ligonę pasiuntė detektyvus. Pastarieji, po rūpestingo ir atydaus tyrinėjimo, užtiko slaugymo vietoje nuodų pėdsakus. Todel ,sakoma, ponia Latimar ir tapo areštuota. Taipgi sužinota, kad ponia Latimar yra "gavusi" nuo tos sergančios našlės dokumentus ,sulyg kurių po kalbamos našlės mirčiai, poniai Latimar būtų likę puikus namai.

Todel ji ir norėjo kaip galint ligonę "nugydyti".

Moteriškų rūbų siuvėjai gerai laikosi.

Moteriškų rūbų išdirbystės savininkai visu smarkumu varo propagandą už įvedimą darbo nuo štukių. Ta jų propaganda daugiausia vedama per jų (fabrikantų) šlamštą, vadinamą "The Daily Garment News".

Kiekvieną dieną tas lapas rašo vis apie tą patį dalyką, tik vis naujose variacijose.

Tos unijos vadas, B. Schelzingeris, tame dalyke pareiškė, kad fabrikantų visa agitacija nueis niekais, nes darbininkai nė nesapnuoja apie tokias darbo sąlygas, prie kurių darbininkai būtų dar daugiau vergiami ir išnaudojami. Rašantis šiuos žodžius nededa daug svarbos, kad atskiri unijų lyderiai pasako; kiek yra žinoma, unijos vadai kalba taip, koks ūpas apie darbą nuo štukių susidaręs pas darbininkus. Darbininkai jokiu būdu nesutiks priimti nuo štukių darbo sistemą.

Kr.

Begaudydami šunį, rado pinigų.

Tirščiausioj Broadway daly įvyko nepaprastas žmonių sujudimas delei šunyčio, kurį vijosi desėtkai žmonių.

Nasruose miklaus Fido matėsi moteriškas rankinis krepšelis, kurį Fido (šunies vardas) įsikandęs skubiai bėgo. Kadangi krepšys matyt buvo gana brangus, todel bijota, kad Fido jo neprarastų.

Ir kas-žin, kaip būtų buvę, jeigu Fido nebūtų savo koją į krepšelio rankeną įkišęs ir sustojęs. Atėmus nuo Fido krepšį, atrasta jame $64.00.

Mat tulai poniutei išėjus pasivaikščioti ,išėjo su ja ir jos mylimas Fido, nešinąs krepšelį. Bet vėliaus šuva ar ponia kurtai pasiliko ir todel įvyko tas Broadway "teatras".

Nubaudė aldermaną.

Brooklyno aldermanas Arthur V. Gorman tapo nubaustas $100.00 arba 30-čia dienų į "kalėjimą". Gorman pasirinko pirmąją. Jis nubaustas už pergreitą ir neatsargų važinėjimą automobiliu.

Jis jau ,regis, ne pirmu kartu gauna "lekciją", bet vis neišmoksta. O juk jis yra miesto ūkio ir tvarkos prižiūrėtojas...

Enrico Caruso vėl po peiliu.

Garsusis dainininkas Caruso, kuris neperseniai turėjo operaciją, nuo kurios vos-vos nenumirė, užvakar vėl turėjo operaciją.

Sakoma, kad dainininko gyvastis vėl pavojuje.

Iš gailesčio sūnaus nusižudė.

Tula Rebecca Duttman, 49 metų, gyvenanti po num. 742 E. 9-tos gatvės, dideliu 12 colių peiliu atėmė sau gyvastį.

Apie metai atgal nuo influenzos mirė jos 11 metų sūnus, kurio ji iki šiol vis negalėjo užmiršti ir galų-gale, nepakęsdama širdies skausmo, nusižudė.

Iš Blissvillės lietuvių gyvenimo.

27 d. vasario Lietuvių Piliečių salėj buvo prakalbos. Kalbėtojas — iš Brooklyno tulas Šaliunas.

Kadangi beveik viską melavo, tai nekaip ir pavyko. Publiką suginė į salę vertinai, ir ėmėsi girti save. Pasigyrė, kad esąs karštas katalikas ir pasakojo, kaip dzukijoj jaunimas apsiginklavęs statiniais ir plytom, skaldosi galvas. Anot jo, kuris netiki bažnyčiai ir prabaščiui, negali būt doras žmogus. Taipgi mylįs biskį pakazyriuot. Jam pabaigus meluot, kad dabartinėj Lietuvoj didžiausia laisvė ir visi bendrai veikia — klerikalai, tautininkai, socialistai ir komunistai — vienas iš publikos pasiprašė balso ir užklausė: "Jei Lietuvoj komunistų partija gali viešai veikti, tai kodel Profesinių Sąjungų vadai kemšami į kalėjimus, o jų organas 'Darbininkų Žodis' užsmaugtas, 'Kareivių Tiesa' taipgi nugalabinta?" Kalbėtojas atsakė, girdi, Lietuvoj nėra tiek daug profesorių —50,000. Iš publikos pastebėjo, kad profesijos mokytis gali kiekvienas, kuris tik turi nors kiek senso. Neturėdamas ką atsakyti, nupasakojo, kad ten esą visi žydai ir labai daug agituojančių laikraščių leidžią prieš dabartinę valdžią.

Buvo renkamos aukos palaikymui buožių valdžios. Surinkta 10 dolerių. Klesiniai susipratę darbininkai pažįsta vilkus ir avies kailyj. Jūs dabartis, o mūsų ateitis!

Tenai Buvęs.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

EAST NEW YORK.— LDLD. 185 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks pėtnyčioje, 4 d. kovo, svetainėje ant kampo Pitkin Ave. ir Chestnut St., užpakaliniame kambaryje. Pradžia 7:30 val. vak. Visi nariai malonėkit susirinkti į laiką. Taipgi kviečiame ir kitus apielinkės draugus bei drauges ateiti prisirašyti prie kuopos.

Sekretorius.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

BALTIMORE, MD.— LDLD. 25 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks panedėlyj, 7 d. kovo, po num. 851 Hollins St. Pradžia 7:30 v. vakare. Visi nariai malonėkite pribūti, nes yra daug svarbių reikalų aptart. Visi atsiveskite bent po vieną naują narį.

Rašt. P. Glaveckas.

PATERSON, N. J.— LDLD. 84 kuopos susirinkimas bus laikomas 8 d. kovo, po num. 293 River st.

Draugai, būtinai turit visi susirinkt, nes bus svarbių tarimų. Gaisite ir knygas ,kurie dar negavot. Nepamirškite pasiskubint su mokestimis, nes jau vėlus laikas, mes turime būtinai sumokėti visas mokestis šiame susirinkime.

Sekretorius.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau pusbrolio Jono Sdanaičio. Keliatas met. atgal gyveno Pottsvile, Pa. Jo paties ar žinančių draugų meldžiu atsišaukti sekančiu adresu:
Jonas Beliauskas,
174 — 31st St. Brooklyn, N.Y.

Pajieškau brolio Juozapo Domkų; paeina iš Kauno rėd., Šiaulių apskr., Šaukenų parapijos. Ilgą laiką gyveno Buenos Aires, Argentina. Žinančių apie aną meldžiu pranešti nurodytu adresu:
Teodorius Domkus,
P. O. Box 168, Rumford, Maine.
(52—53)

Pajieškau savo brolio St. Drevišio, paeina iš Kauno rėd., Panevėžio apskričio, Naujamiesčio valsč., Stultiškių kaimo. Jo paties arba žinančių apie jį meldžiu pranešti man, nes turiu labai svarbų reikalą.
Julius Dreveikis,
1580 Eastern Parkway,
Brooklyn, N. Y.
(45—56)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA kostumeriškas kriaučių štoras su visais įrankiais. Biznis išdirbtas, gera proga pigiai pirkti.
M. Ukelis,
71—73 Meserole St., gyvenimo vieta — 629 Driggs Ave., Brooklyn, N.Y.
(52—54)

GERAM BARBERIUI GERA PROGA!
Pasinaudokite! Barzdaskutykla (Barber Shop) turi būti parduota į trumpą laiką su visais naujausios mados įtaisymais. Priežastis pardavimo patirsite ant vietos. Norinti pirkti, kreipkitės:
P. D. Sungaila,
193 Adams St., Newark, N. J.
(50—55)

REIKALINGA švari moteris vaikų pridabojimui: vienas 9 mėnesių, antras 6 metų senumo. Atsišaukite greit šiuo adresu:
284 Grand St., Brooklyn, N. Y.
(53—54)

Telephone 2851 Greenpoint.
J. Levandauskas
GRABORIUS
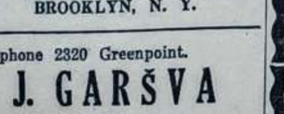
272 BERRY STREET,
BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2320 Greenpoint.
J. GARŠVA
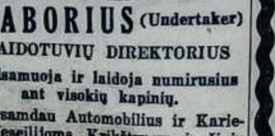
GRABORIUS (Undertaker)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalsamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių.
Parsamdau Automobilius ir Karietas Veseilijoms, Krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams.
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 264 Front St. C. Brooklyn, N.Y.

Telephone Main 9759.
LIETUVIS FOTOGRAFAS
IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St. C. Brooklyn, N.Y

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS.
Dvi puikiausios Galerijos

[illegible] darbas ir [illegible] užganėdinti, kreipkitės pas mane; užtikrinu savo darbą užganėdinsiu. Padirbu paveikslus visokio įvairumo. Kainos numažintos.
MOTIEJUS KICHAS
227 Bedford Ave., tarpe N. 4 ir 5 sts. 579 Grand St. Prie Lorimer st.
BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIŠKOS NOTOS.
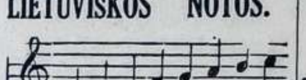
Naujos dainos ant 4 balsų išsimokinimui notų, 8 lekcijos be mokytojo visiems instrumentams ir dainavimui. Knyga $1.50, parduodu už $1.00.
G. A. BARONAS,
6110 Utica Ave., N. E. Cleveland, O.

DR. J. J. VIZGIRDAS
LIETUVIS GYDYTOJAS
Gydo Moterų ir Vyrų Užsisenėjusias Ligas.
1828 Cass Ave., St. Louis, Mo.

DRAUGAI VEIKĖJAI!
Ar atlikote savo užduotį,— ar sulošėte darbininkišką veikalą
"NEPASIEKTAS TIKSLAS"
tragediją savo kolonijoj?— Dar ne. Tai tuojaus nusipirkite visą "setą"— 26 knygutes už $15.00. Rašytojas parašė, išleistojai dėjo pinigus ir išleido. O jūs, scenos mylėtojai, taipgi atlikit savo užduotį: suloškite. Tada galėsime sakyti visi — darbas atliktas! Taigi, prie darbo, draugai.
1 knygutė 60c., 26 kn. $15.00.
W. STRYGAS,
4342 So. Maplewood Ave. Chicago, Ill.

PASPORTAI
Kiekvienam lietuviui, važiuojančiam tėvynėn, pagelbėsim išgauti pasportą į 3 dienas.
SIUNČIAME PINIGUS LIETUVON TELEGRAFISKAI
Parduodame LAIVAKORTES ANT VISŲ PORTŲ STAČIAI Į LIETUVĄ BE PERSĖDIMO.
Tūkstančiai lietuvių siunčia pinigus ir važiuoja Lietuvon, kodel ne Jūs Rašykit tuoj!
LITH. TRAVEL BUREAU
136 East 42nd Street
New York, N. Y.

Brooklyn LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA.
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus steičius su naujaisiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.
KAINOS PRIEINAMOS.
949—959 Willoughby Ave.
Tel. 3842 Stagg.

AMERICAN LINE
TIESUS PATARNAVIMAS
IŠ NEW YORKO Į HAMBURGĄ
Patogiausias važiavimas del Rusų ir Lietuvių.
Didžiausi Moderniški Dviejų -Šriubų Garlaiviai išplauks
"MONGOLIA" Kovo 17. "MINNEKAHDA" (Naujas) (Tik 3-čios klesos) Kovo 31. "MANCHURIA" Balandžio 14.
Trečia Klesa iš New Yorko į Liepojų $132.00
Trečia Klesa iš New Yorko į Eidkunus $130.00
Trečios klesos keliauninkams suteikiami valgiai per patarnautojus ruimingame valgomajam kambaryje. Atskiri kambariai del moterų ir vaikų.
Kreipkitės į Kompanijos ofisą 9 BROADWAY, New York, arba pas vietinį agentą.

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams
Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur, ypac dabartiniame krizio laike.
A. M. KISHON
Aptiekorius Savininkas
8624 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT.

KNYGOS VISAI DYKAI

Kiekvienas "Laisvės" skaitytojas gali gauti iš žemiaus paduoto knygų surašo vieno dolerio vertės knygų visiškai dykai, tik už mažą pasidarbavimą. Mums rodos, kad kiekvienas "Laisvės" skaitytojas turi savo pažįstamų bei ypatiškų draugų, kurie dar neskaito dienraščio "Laisvės" ir tokiu būdu visai lengvai kiekvienas gali gaut bei prikalbinti po vieną naują "Laisvei" skaitytoją, tik reikia truputį pasidarbuoti.

Kiekvienam "Laisvės" skaitytojui už prikalbinimą "Laisvei" vieno naujo metinio skaitytojo, "Laisvės" administracija duos dovanų 1 dol. vertės knygų. Už prikalbinimą vieno naujo pusmetinio skaitytojo — pusės dol. vertės knygų; užtaigi, visi "Laisvės" skaitytojai ir rėmėjai, imkitės už darbo, nes dabar, prasidėjus žieminio sezono veikimui, yra gana lengva gauti "Laisvei" nors po vieną naują skaitytoją ir gauti minimas knygas. Jūs, draugai ir draugės, rinkdami "Laisvei" naujus skaitytojus, netik kad turėsite nemažai naudos del savęs, gaudami uždyką keliatą gerų knygučių, bet ir paremsite jūsų reikalus ginantį dienraštį "Laisvę", sustiprinsite mūsų eiles ir priduosite mums daugiau energijos mūsų darbe; vienu žodžiu sakant, atliksite tą darbą, kokį privalo atlikti kiekvienas savo reikalus pažįstantis darbininkas. Jūs, draugai ir draugės, visuomet būkite su "Laisve", o "Laisvė" bus su jumis.

Knygų surašas, iš kurių kiekvienas "Laisvės" skaitytojas, prikalbinęs vieną naują "Laisvei" skaitytoją, gali pasirinkti 1 dol. vertės knygų:

Laisvės Kalinys 30c
Kas tie Socialistai ir ko jie nori 15c
Badas 75c
Išvogimas iš Paviako 10 kalinių 20c
Darbininkė Motina .. 20c
Vyras 25c
Griūvėsiuose 15c
Lietuva Sušals 20c
Raudonas Juokas ... 35c

"Laisvės" Adm-cija.